

ЗВІТ

директора Комунального закладу
«Харківська спеціальна школа № 6»
Харківської обласної ради
Альошичевої Тетяни Борисівни
за 2019/2020 навчальний рік

ВСТУП

XXI століття – це час переходу до високотехнологічного інформаційного суспільства, у якому якість людського потенціалу, рівень освіченості й культури всієї нації набувають вирішального значення для економічного і соціального поступу країни, інтеграції та глобалізації соціальних, економічних і культурних процесів, що відбуваються у світі. Перспективи розвитку української держави вимагають глибокого оновлення системи освіти.

Входження України у світовий освітній простір зумовлює приведення вітчизняних освітніх стандартів у відповідність до норм світового товариства.

Освіта XXI століття – це освіта для людини. Її стрижень – розвиваюча, культуро творча домінанта, виховання відповідальної особистості, яка здатна до самоосвіти і саморозвитку, вміє критично мислити і опрацьовувати різноманітну інформацію, використовувати набуті знання і вміння для творчого розв’язання проблем, прагне змінити на краще своє життя і життя своєї країни.

Комунальний заклад «Харківська спеціальна школа № 6» Харківської обласної ради існує 57 років.

Аналіз стану освітнього процесу

Головні завдання, які вирішуються колективом Комунального закладу «Харківська спеціальна школа № 6» Харківської обласної ради:

- забезпечення права дітей із порушеннями слуху на здобуття загальної середньої освіти з урахуванням особливостей їх психофізичного розвитку;
- забезпечення в освітньому процесі системного психолого-педагогічного супроводу з урахуванням стану здоров’я, особливостей психофізичного розвитку учнів (вихованців);
- розвиток природних здібностей і обдарувань, творчого та критичного мислення учнів (вихованців), здійснення їх допрофесійної підготовки та соціалізації;

- сприяння засвоєнню учнями (вихованцями) норм етики та загальнолюдської моралі, міжособистісного спілкування, основ гігієни та здорового способу життя, початкових трудових умінь і навичок;

- сприяння всебічному розвитку учнів (вихованців);

- сприяння набуттю ключових компетентностей учнями (вихованцями), запровадження педагогіки партнерства, надання консультацій батькам або іншим законним представникам учня (вихованця) з метою забезпечення їх активної участі в освітньому процесі;

- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;

- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;

- виховання в учнів (вихованців) поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

- розвиток і формування особистості, забезпечення соціально-психологічної реабілітації і трудової адаптації учнів (вихованців), виховання в них загальнолюдських цінностей, громадянської позиції;

- забезпечення трудового навчання з урахуванням інтересів і здібностей учнів (вихованців);

- формування раціональних навичок освітньої діяльності учнів (вихованців), необхідних для саморозвитку і безперервного навчання;

- реалізація права учнів (вихованців) на вільне формування політичних і світоглядних переконань;

- створення спеціальних умов для корекційної спрямованості навчання, подолання вторинних дефектів у фізичному або психічному розвитку та попередження нових дефектів, що виникають під впливом втрати слуху;

- здійснення фундаментальної підготовки до навчання у вищому навчальному закладі;

- взаємодія з соціальним середовищем як засобом інтеграції учнів (вихованців) з порушеннями слуху у сучасній системі соціальних стосунків;

- відновлення і зміцнення здоров'я учнів (вихованців) у поєднанні із загальноосвітньою підготовкою, їх самовизначення;

- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, підготовленої до професійного самовизначення.

Основна діяльність спеціальної школи здійснюється згідно Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Про реабілітацію осіб з інвалідністю», Положення про спеціальну школу, Статуту спеціальної школи, освітньої програми закладу освіти та іншими нормативними документами.

Освітній процес зорієнтовано на соціальний розвиток особистості учнів (вихованців) із порушенням слуху, формування їхніх ціннісних орієнтацій на основі диференціації навчання, соціально-психологічної підтримки та реабілітації, формування навичок здорового способу життя.

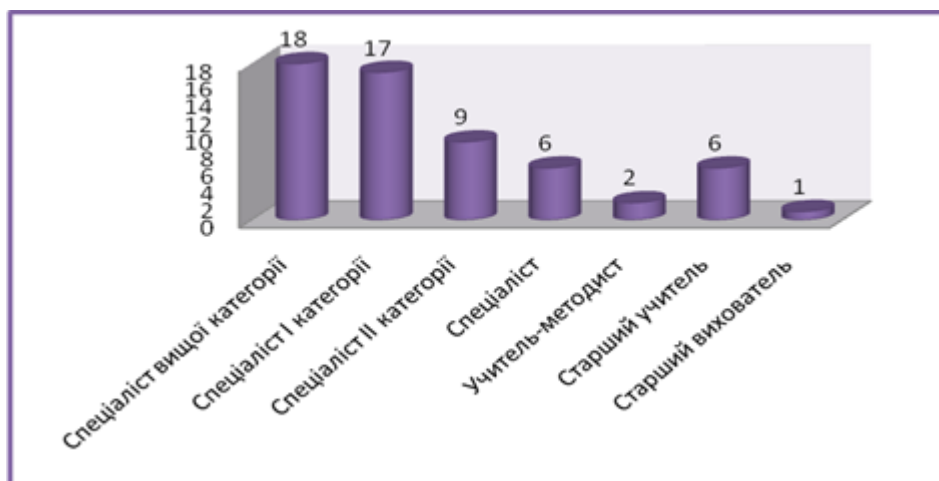
У 2019/2020 навчальному році в спеціальній школі навчалося 179 здобувачів освіти, укомплектовано 19 класів із середньою наповнюваністю 9 учнів (вихованців).

Кількісно-якісний склад педагогічних працівників закладу освіти

Освітній процес у закладі освіти здійснюють 50 педагогічних працівників, з них мають кваліфікаційні категорії:

Всього педпрацівників	спеціаліст вищої категорії	спеціаліст I категорії	спеціаліст II категорії	спеціаліст	учитель-методист	старший учитель	старший вихователь
50	18	17	9	6	2	6	1

47 педагогів мають вищу педагогічну освіту, 2 - базову вищу освіту, 1 - молодший спеціаліст. 19 педагогів мають вищу дефектологічну освіту.

Протягом 2019/2020 навчального року адміністрація спеціальної школи систематично відвідувала уроки вчителів, сурдопедагогів. Зроблено висновки про покращення в цілому організації освітнього процесу: збільшився обсяг часу, відведеного на самостійну роботу учнів (вихованців); урізноманітнилися форми і методи роботи із школярами на етапі підведення підсумків уроку (зворотній зв'язок з учнями); більш цікавими стали відкриті нестандартні уроки; поширився обсяг творчих домашніх завдань з урахуванням індивідуальних особливостей учнів (вихованців). Проаналізовано результати навчання школярів.

Показники навчальних досягнень учнів (вихованців) з предметів інваріантної складової у 2019/2020 навчальному році

№ з/п	Предмети	Всього	Початковий		Середній		Достатній		Високий		Н/а	
			К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%
1	Українська мова	110	-	-	17	40%	60	55%	33	13%	2	2%
2	Українська література	110	-	-	20	10%	69	60%	21	28%	2	2%
3	Російська мова	65	-	-	8	12%	45	69%	11	18%	1	1%
4	Зарубіжна література	110	-	-	13	12%	66	60%	29	26%	2	2%
5	Іноземна мова (англійська)	110	-	-	7	6%	70	64%	31	28%	2	2%
6	Алгебра	76	-	-	19	25%	44	58%	12	16%	1	1%
7	Геометрія	76	-	-	17	22%	45	59%	13	18%	1	1%
8	Інформатика	110	-	-	11	10%	60	55%	37	33%	2	2%

№ з/п	Предмети	Всього	Початковий		Середній		Достатній		Високий		Н/а	
			К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%
9	Історія України	110	-	-	19	17%	67	61%	22	20%	2	2%
10	Всесвітня історія	96	-	-	16	17%	60	62%	19	20%	1	1%
11	Географія	91	-	-	16	18%	60	66%	14	15%	1	1%
12	Хімія	76	-	-	12	16%	51	67%	12	16%	1	1%
13	Біологія	96	-	-	20	21%	63	66%	12	12%	1	1%
14	Фізика	76	-	-	9	12%	46	61%	20	26%	1	1%
15	Математика	34	-	-	13	39%	18	53%	2	7%	1	1%
16	Правознавство	38	-	-	1	2%	27	73%	10	25%	-	-
17	Українська жестова мова	94	-	-	5	5%	57	61%	30	32%	2	2%
18	Трудове навчання/технології	110	-	-	5	5%	41	37%	62	56%	2	2%
19	Фізична культура	110	-	-	2	2%	27	24%	79	72%	2	2%
20	Основи здоров'я	94	-	-	9	9%	58	62%	25	27%	2	2%
21	Образотворче мистецтво	67	-	-	6	9%	32	48%	27	40%	2	3%
22	Природознавство	14	-	-	3	21%	9	65%	1	7%	1	7%
23	Захист Вітчизни	16	-	-	-	-	-	-	16	100%	-	-
24	Художня культура	16	-	-	-	-	9	56%	7	44%	-	-
25	Економіка	5	-	-	-	-	2	40%	3	60%	-	-
26	Екологія	5	-	-	-	-	3	60%	2	40%	-	-
27	Астрономія	5	-	-	-	-	1	20%	4	80%	-	-
28	Людина і світ	5	-	-	-	-	3	60%	2	40%	-	-
29	Музичне мистецтво	81	-	-	24	30%	28	35%	27	33%	2	2%
30	Харківщинознавство	13	-	-	5	38%	7	54%	1	8%	-	-

Аналіз даних таблиці свідчить про те, що найкращі якісні показники учні (вихованці) мають з трудового навчання, фізичної культури, образотворчого мистецтва, Захисту Вітчизни. Покращились показники, порівняно з минулим навчальним роком, з української літератури, зарубіжної літератури, англійської мови, інформатики. На середньому рівні залишаються показники з математики, алгебри, геометрії, біології. Це свідчить про недостатню взаємодію вчителів-предметників, класних керівників, задовільний рівень організації індивідуальної роботи.

У спеціальній школі для дітей з порушеннями слуху особлива увага приділяється корекційно-розвитковій роботі, спрямованій на максимальне збереження та розвиток залишкового слуху, формування вимови, розвиток усного мовлення дітей із спостереженням за динамікою розвитку їх слухової функції, компенсаторний розвиток з використанням української жестової мови, білінгвального підходу до якісного засвоєння навчального матеріалу з усіх навчальних предметів.

Формування у дітей із порушеннями слуху усної мови, доступної розумінню навколишніх, - завдання, від рішення якого залежить не тільки соціальна адаптація слабочуючого в суспільстві чуючих, але й інтенсифікація процесу шкільного навчання.

Підведенням підсумків роботи педагогів є річні контрольні роботи з розвитку слухового сприймання та формування вимови, які показали, що мова здобувачів освіти Гайди М. (1-А), Овчаренка К. (1-А), Кардашова М. (1-А), Нікуліна І. (2-А клас), Кітач-Фролової А. (2-Б клас), Сазонова І. (2-Б клас), Хмелівської І. (3-А клас), Онуфрієнка П. (3-А клас), Філіппової Я. (3-Б клас), Ісаєнко А. (4-А клас), Воробйової Д. (4-Б клас), Зубка Б. (4-Б клас), Невольніченко Д. (4-А клас), Пушкарської С. (5-А клас), Оберемка Д. (5-Б клас), Тертишної Т. (6-А клас), Клапчук К. (7-В клас), Бархатова М. (7-Б клас), Дерев'янка К. (7-Б клас), Біляєвої Д. (8-Б клас), Немировської А. (8-Б клас), Солодовник П. (8-Б клас), Добробаби К. (8-В клас), Андреевої П. (8-В клас), Власенка М. (9-Б клас), Скотаренка В. (9-Б клас), Савости К. (9-Б клас),

Багнюка М. (9-Б клас), Рєпки А. (10-Б клас), Третьак К. (10-Б клас), Самойлова І. (10-Б клас), Сиротіної Г. (11-А клас), Проказіна В. (11-А клас) стала більш чіткою, зрозумілою, емоційною.

З метою забезпечення комплексного підходу до реалізації інтелектуально-полісенсорного принципу формування слухового сприймання та мовлення у дітей з порушенням слуху вчителі індивідуальної слухо-мовної роботи Гуманіцька Т.В., Городова В.М., Кравцова О.В., Кіндякова Я.К., Легка О.В., Нестеренко Н.М., Орлова Н.М., Усенко Н.А. використовують навчально-розвивальні програми «Живий звук», «Світ звуків», що передбачає проведення роботи з постановки, автоматизації та диференціації фонем, розпізнавання їх за допомогою зору, слуху, тактильних відчуттів.

У 5-А класі використовувалася безпроводна кишенькова FM-система «LOOP», що дозволяє підвищити ефективність сприймання та розпізнавання звуків в умовах шуму та на значно більшій відстані від мовця.

З метою більш якісного засвоєння освітньої програми на уроках хімії, біології, фізики, основ здоров'я, географії, трудового навчання, математики вчителями ефективно використовувався навчальний комп'ютерний комплекс (мобільний) із програмним забезпеченням.

Усі учні (вихованці) спеціальної школи забезпечені сучасними цифровими індивідуальними слуховими апаратами фірми «Bernafon», «Oticon».

Учителі закладу освіти ефективно поєднують словесні, наочні та практичні методи навчання. Слід відзначити, що майже на всіх уроках професійно та ефективно проводиться корекційна робота, а саме: розвиток слухового сприймання на відстані L_1 , L_2 , контроль за вимовою звуків, робота з розвитку залишкового слуху та навчання вимові, формування навичок читання з лиця, робота над мовним диханням, голосом та наголосом, фонетична ритміка тощо.

У 2019/2020 навчальному році отримали базову загальну середню освіту 13 учнів (вихованців), повну загальну середню освіту – 5 учнів (вихованців).

Навчальний рік	Кількість учнів, що отримали	
	базову загальну середню освіту	повну загальну середню освіту
2015/2016	5	7
2016/2017	14	10
2017/2018	7	0
2018/2019	14	6
2019/2020	13	5

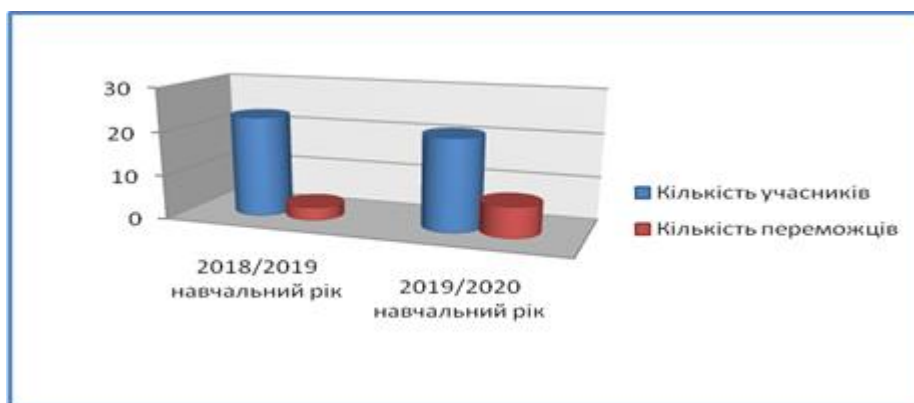
Упродовж 2019/2020 навчального року класними керівниками випускних класів Фелоненко Н.О. (10-Б клас), Воронкіною Л.І. (12-Б клас), вихователями Вдовиченко Г.Г., Калюгою М.В., практичним психологом Проценко О.М. проводилася систематична профорієнтаційна робота з учнями (вихованцями) 10-Б, 12-Б класів щодо визначення ними подальшого навчання: виявлення нахилів та інтересів вихованців, анкетування та бесіди, тестування, зустрічі з працівниками робітничих професій, екскурсії на виробництва та навчальні заклади м. Харкова. Організовано та проведено тиждень профорієнтації.

З метою подальшого навчання випускників продовжено плідну співпрацю з Харківським професійним ліцеєм будівництва, Харківським ліцеєм швейного і хутрового виробництва, Харківським професійним ліцеєм швейного виробництва та побуту Української інженерно-педагогічної академії, Харківським поліграфічним центром професійно-технічної освіти, який готує дітей з порушеннями слуху за фахом «Друкар» та «Оператор комп'ютерного набору», Харківським державним соціально-економічним коледжем.

З метою виявлення й підтримки обдарованої молоді, розвитку її інтересів у 2019/2020 навчальному році в I етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів взяли участь 25 % учнів (вихованців) 7-12-х класів, у II

(міжінтернатному) етапі Всеукраїнських олімпіад - 8 %, з них - 3 % учнів (вихованців) здобули призові місця, а саме:

- III місце з трудового навчання, хімії – Мозгова Світлана (11-А клас), нагороджена Дипломом III ступеня;
- III місце з російської мови та зарубіжної літератури – Русанова Анастасія (11-А клас), нагороджена Дипломом III ступеня;
- III місце з математики – Лобойко Кіра (11-А клас), нагороджена Дипломом III ступеня;
- III місце з фізики – Романєєва Анастасія (11-А клас), нагороджена Дипломом III ступеня.

У порівнянні з минулим навчальним роком відсотковий показник переможців у II (міжінтернатному) етапі Всеукраїнських освітніх олімпіад із базових дисциплін збільшився на 20%. Це свідчить про те, що за останній рік учителі спеціальної школи налагодили роботу з обдарованою молоддю та досягли певних результатів.

У 2019/2020 навчальному році Тертишна Тетяна, учениця 6-А класу, брала участь у II етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу освітянської та студентської молоді ім. Т.Г. Шевченка.

З метою підвищення інтересу до навчальних предметів у закладі освіти протягом навчального року проводились предметні тижні:

№ з/п	Дата	Предметні тижні
1.	30.09.2019-04.10.2019	Тиждень педагогічної майстерності вчителів фізичної культури
2.	14.10.2019-18.10.2019	Тиждень педагогічної майстерності вчителів трудового навчання
3.	11.11.2019-15.11.2019	Тиждень педагогічної майстерності вчителів історії, правознавства
4.	02.12.2019-06.12.2019	Тиждень педагогічної майстерності вчителів предметів природничого циклу
5.	09.12.2019-13.12.2019	Тиждень педагогічної майстерності вчителів образотворчого мистецтва, ритміки
6.	20.01.2020-24.01.2020	Тиждень педагогічної майстерності вчителів математики, фізики, інформатики
7.	10.02.2020-14.02.2020	Тиждень педагогічної майстерності вчителів початкових класів та індивідуальної слухомовної роботи
8.	17.02.2020-21.02.2020	Тиждень педагогічної майстерності вчителів-філологів
9.	09.03.2020-13.03.2020	Тиждень педагогічної майстерності вихователів
10.	06.04.2020-10.04.2020	Тиждень профорієнтаційної роботи (дистанційно)
11.	13.04.2020-17.04.2020	Тиждень англійської мови (дистанційно)

Слід відзначити предметні тижні з математики, фізики та інформатики, хімії, біології, основ здоров'я та географії, трудового навчання та фізичної культури, тиждень мов, тиждень вчителів початкової школи та індивідуальної слухомовної роботи. Усі вони були добре сплановані, організовані, цікаві і змістовні, стали логічним завершенням раніше вивченого матеріалу з навчальних предметів.

Аналіз стану методичної роботи

У 2019/2020 навчальному році колектив спеціальної школи працював над реалізацією ключових компонентів концепції «Нова українська школа» та науково-методичної проблеми «Інноваційні підходи до розвитку усного

мовлення, комунікативних навичок як основні фактори формування соціально-адаптованої особистості учнів (вихованців) з порушеннями слуху».

Методична робота - важливий аспект вдосконалення професійних знань і умінь педагогічних працівників, розвиток їх творчого потенціалу і в кінцевому рахунку - підвищення ефективності та якості освітнього процесу. Через методичну роботу здійснюється підготовка педагогів до впровадження нового змісту освіти, оволодіння інноваціями і прогресивними педагогічними технологіями, надання реальної, дієвої допомоги педагогічним працівникам.

Традиційними формами методичної роботи спеціальної школи були засідання методичних об'єднань, методичні оперативки, педагогічні читання, педагогічний портрет учителя, творчі зустрічі. Питання методичної роботи розглядалися на засіданнях педагогічної ради (протоколи засідань від 01.11.2019 № 8; від 09.01.2020 № 1; від 06.03.2020 № 2).

У 2019/2020 навчальному році в спеціальній школі працювали 4 шкільні методичні об'єднання:

- учителів предметів природничо-математичного циклу (керівник Аданицька О.В., учитель фізики);
- учителів предметів суспільно-гуманітарного циклу (керівник Калюга М.В., учитель української мови та літератури);
- учителів початкових класів та вчителів індивідуальної слухо-мовної роботи (керівник Гуманіцька Т.В., учитель початкових класів);
- вихователів та класних керівників (керівник Ставна С.М., вихователь).

На засіданнях предметних методичних об'єднань розглядалися питання, передбачені планом роботи на 2019/2020 навчальний рік.

Упродовж 2019/2020 навчального року з метою підвищення рівня педагогічної майстерності педагогічних працівників проводилися:

- педагогічні семінари «Реабілітація дітей після кохлеарної імплантації» (Кіндякова Я.К., учитель індивідуальної слухо-мовної роботи), «Пошуки нових шляхів у навчанні дітей з порушеннями слуху» (Орлова Н.М., Гуманіцька Т.В.,

вчителі індивідуальної слухо-мовної роботи), «Інноваційні навчальні сурдопедагогічні технології» (Нестеренко Н.М., вчитель індивідуальної слухо-мовної роботи); «Психологічні особливості педагогічного спілкування» (Проценко О.М., практичний психолог);

- постійно діючий семінар «Українська ділова мова» (учителі української мови та літератури Грем'якіна В.О., Калюга М.В.);

- психологічні практикуми «Емоційне виснаження педагогів», «Відкрий себе по-новому», «На межі почуттів, або як подолати конфлікт» (Проценко О.М., практичний психолог);

- педагогічне читання «Психолого-педагогічні аспекти створення іміджу сучасного закладу освіти» (Орлова Н.М., вчитель індивідуальної слухо-мовної роботи; Кузнєцова В.О., вихователь);

- методичний аукціон «Знай, вивчай, впроваджуй!» (Кушніренко О.В., заступник директора з навчально-виховної роботи);

- панорама творчості «Ваша Величність Урок» (Кушніренко О.В., заступник директора з навчально-виховної роботи);

- підсумкова науково-методична конференція «Виставка-захист дидактичних відеоматеріалів з науково-методичної проблеми»

(Кушніренко О.В., заступник директора з навчально-виховної роботи).

З метою стимулювання цілеспрямованого безперервного підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників, росту їх професійної майстерності, розвитку творчої ініціативи, підвищення престижу й авторитету, забезпечення ефективності освітнього процесу в 2019/2020 навчальному році у закладі освіти атестовано 8 педагогічних працівників, з них:

- присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії» Бондаренко А.В., учителю біології та хімії; Ставній С.М., вихователю;

- присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст першої категорії» Вдовиченко Г.Г., вихователю; Кіпоть Л.І., учителю початкових класів;

- встановлено відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії» Воронкіній Л.І., учителю російської мови та літератури;

- встановлено відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії» та відповідність раніше присвоєного педагогічного звання «старший учитель» Орловій Н.М., учителю індивідуальної слухо-мовної роботи;

- встановлено відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії» Кіндяковій Я.К., учителю індивідуальної слухо-мовної роботи;

- встановлено відповідність раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії» та присвоєно педагогічне звання «старший вихователь» Кузнєцовій В.О., вихователю.

Педагогічні працівники, які атестувалися в черговому порядку, своєчасно пройшли курсове підвищення кваліфікації (свідоцтва у наявності).

У поточному навчальному році згідно з річним планом навчалися на курсах підвищення кваліфікації при Комунальному вищому навчальному закладі «Харківська академія неперервної освіти» - 19 осіб за напрямками:

- «Зарубіжна література та російська мова» - Нестеренко Н.М.;
Кузнєцова В.О.;

- «Логопеди. Сурдопедагоги» - Усенко Н.А.;

- «Вихователі спеціальних закладів освіти» - Бирченко Н.П., Вітер Н.О.,
Литвин Г.О., Меденцева С.А.;

- «Підвищення кваліфікації учителів початкових класів, які навчатимуть учнів Нової української школи» - Кіпоть Л.І., Кравцова О.В., Мамонова І.Д.,
Молчанова Л.Ю.;

- «Хімія. Біологія» - Бондаренко А.В.;

- «Інформатика. Математика» - Можевітін В.Ю.;

- «Керівники гуртків (художньо-естетичного напрямку)» - Литвин Г.О.;

- «Початкові класи» - Усенко Н.А.;

- «Правознавство» - Лещенко Л.М.;

- «Охорона праці та безпека життєдіяльності» - Альошичева Т.Б.,
Кушніренко О.В.;

- «Українська мова та література» - Гузевата О.О.

Безкровна Д.Д. пройшла навчання в ХНУ ім. В.Н. Каразіна в Навчальному центрі естетичної медицини за напрямом «Фізична реабілітація».

Заремба В.А. пройшов навчання в КНП ХОР «Обласний лікарсько-фізкультурний диспансер» за напрямом «Лікувальна фізкультура».

План-графік підвищення кваліфікації у 2019/2020 навчальному році виконано у повному обсязі.

У 2019/2020 навчальному році у Методичному порталі опубліковані статті, розробки уроків та заходів педагогів спеціальної школи:

- конспект уроку «Дидактичні ігри на заняттях з розвитку слухового сприймання та формування вимови. Диференціація звуків «с-ж» – 2019 рік; конспект позакласного заходу «Весну зустрічаймо!» – 2019 рік, вчитель індивідуальної слухо-мовної роботи Кіндякова Я.К.;

- розробка інтегрованого уроку «Рідна домівка, рідна сім'я – тут виростає доля моя» – (3-й клас); сценарій заходу «Свято Букваря» – 2020 рік; вчитель початкових класів Кіпоть Л.І.;

- розробки позакласних заходів: «Запалимо свічку пам'яті...» – 2020 рік, вихователь Кузнецова В.О.; «Козацькі розваги» – 2019 рік, вихователь Ставна С.М.;

- розробка заходу з розвитку слухового сприймання та формування вимови «Дидактичні ігри на заняттях з розвитку слухового сприймання та формування вимови. Диференціація звуків «с-ж» – 2019 рік, вчитель індивідуальної слухо-мовної роботи Орлова Н.М.;

- стаття «Вивчення народознавства та історії рідного краю як засіб розвитку пізнавальних інтересів дітей з порушеннями слуху» – 2020 рік, вихователь Кузнецова В.О.;

- доповідь «Формування у школярів потреби і навичок самоосвітньої роботи, здатності до навчання продовж усього життя» – 2020 рік, вчитель біології та хімії Бондаренко А.В.

На сайті «Erudyt.net» опубліковано:

- розробка виховного заходу «Добро починається з тебе» – 2019 рік, вихователь Ставна С.М.;

- матеріали заходу «Суд над бактеріями» – 2019 рік, вчитель біології Вдовиченко Г.Г.

На сайті «Шкільне життя» опубліковано:

- розробка виховного заходу «Дорожні знаки – основний елемент дорожнього руху» – 2019 рік, вихователь Вдовиченко Г.Г.;

- конспект уроку «Реальне та фантастичне у повісті Ч. Діккенса «Різдвяна пісня у прозі» – 2020 рік, вчитель зарубіжної літератури Воронкіна Л.І.

На сайті освітнього проекту «На урок» опубліковано:

- стаття «Загальна таблиця звуків, які відпрацьовуються в 1–3-х класах» - 2019 рік, вчитель індивідуальної слухо-мовної роботи Орлова Н.М.;

- презентація з біології «Будова кореня. Кореневі системи. Відозміни кореня»; урок з біології «Біосинтез білка» – 2020 рік; вчитель біології, хімії Бондаренко А.В.

На сайті vseosvita.ua опубліковано:

- тематична класна година «Хвороба-вбивця-ВІЛ/СНІД» (10 клас) – 2020 рік, вчитель біології, хімії Бондаренко А.В.;

- конспекти індивідуальних занять з розвитку слухового сприймання та формування вимови «Контроль за вимовою свистячих звуків «с-з-ц», текст «Ранні гості» – 2019 рік, «Диференціація звуків «п-б» – 2020 рік, вчитель індивідуальної слухо-мовної роботи Орлова Н.М.

Вчитель початкових класів Кіпоть Л.І. брала участь в освітньому проекті «На урок», конкурсі авторських розробок «Вчительська п'ятірка». Опублікувала власні авторські роботи: розробки уроків, сценарій свята «Прощавай, Букварику», позакласного заходу «Людина починається з добра»

(січень, 2020 рік); у 2020 році стала координатором Всеукраїнського конкурсу «Українське народознавство», за що отримала подяку від методичного порталу «Всеосвіта».

У 2019 році вчитель фізичної та лікувальної культури Безкровна Д.Д. подала заявку на Global Teacher Prize 2019 та потрапила в народне голосування до номінації Наталії Мосейчук «ВИБІР СЕРЦЕМ», отримала сертифікат учасниці національної премії Global Teacher Prize Ukraine 2019.

Також Безкровна Д.Д. брала участь:

- у вебінарах: «Освітнє середовище Нової української школи» (МСFR, м. Київ); «Новий формат уроків фізичної культури від «JuniorZ»; «Як запобігти булінгу в школі: формуємо системний підхід» (МСFR, м. Київ) – 2019 рік;
- Всеукраїнській науково-практичній онлайн – конференції «Проектування індивідуальної освітньої траєкторії професійного розвитку педагога» – 2019 рік;
- у конкурсі «ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ОНЛАЙН З ДЖУНІОРЗ» (квітень 2020 року);
- була спікером навчального курсу СІЕdu «Регіональний досвід реабілітації осіб з кохлеарними імплантами», презентувала тему «Корекційно-розвиткові заняття з лікувальної фізкультури з порушеннями слуху (слабкочуючих, глухих та з кохлеарними імплантами)» (18 квітня 2020 року).

Вчитель початкових класів Гребцова Л.А. провела вебінар у навчальному курсі СІЕdu «Регіональний досвід реабілітації осіб з кохлеарними імплантами» на тему «Навчання дітей з порушенням слуху (слабкочуючих, глухих, з КІ) за програмою НУШ» (16.05.2020).

14 педагогічних працівників закладу освіти взяли участь у фестивалі педагогічних ідей «Академія талановитих керівників» (м. Київ, 2019 рік).

Методична робота у 2019/2020 навчальному році проводилась в незвичайних умовах. З 13 березня по 29 травня 2020 року освітній процес здійснювався в умовах карантину. У закладі освіти були організовані заходи щодо забезпечення проведення навчальних занять з учнями (вихованцями) за допомогою дистанційних технологій.

Педагоги спеціальної школи використовували наступні платформи для організації дистанційного навчання:

№ з/п	Платформа	Посилання
1.	Google диск	https://drive.google.com/drive/folders/1nErAZMwUzat4ueOjsvATKA9Bs9v10K4r
2.	Офіційна сторінка у Facebook	https://www.facebook.com/groups/476728766376618/
3.	Сайт закладу освіти	http://schoolfordeaf.kh.ua/category/news/
4.	Персональні блоги вчителів	http://schoolfordeaf.kh.ua/personalni-blogi-vchiteliv/
5.	Спортивний рух Олександра Педана «JuniorZ»	https://www.youtube.com/channel/Uck_izXCN4_fP2OoRC-YoexQ
6.	CIEdU @CIEducation	https://www.facebook.com/CIEducation/
7.	Youtube (Всеосвіта)	https://www.youtube.com/channel/UCMsTGJwVun9bqKsfSPnRCHw
8.	Студія-онлайн освіти Educational Era	https://www.ed-era.com/courses/
9.	Всеукраїнська школа онлайн для 5-11 класів	https://nus.org.ua/news/mon-opublikovalo-videouroky-dlya-5-11-klasiv-rozklad-zanyat-na-telebachenni/?fbclid=IwAR2VKIH0QVHbvsuIMQ5jcyEQccp7cFq9ZxkScy73M87vMkooorJhYmmJYNIE
10.	Сервис LearningApps	https://learningapps.org/
11.	Віртуальна школа Ранок	https://www.ranok.com.ua/game/virtualschool/

Для організації та координації навчання та зворотнього зв'язку з учнями (вихованцями) спеціальної школи педагоги використовували: електронну пошту, мобільний зв'язок і месенджери:

- Viber
- Messenger
- Telegram
- Zoom

Оцінювання учнів (вихованців) відбувалося в індивідуальному порядку та щотижня вчителі підбивали підсумки виконання завдань.

Безкровна Д.Д. (вчитель фізичної культури), Лещенко Л.М. (вчитель української жестової мови) під час карантину проводили відеоуроки.

Дистанційним навчанням було охоплено 90% учнів (вихованців).

Аналіз стану виховної роботи

Виховання учнів у спеціальній школі має корекційну спрямованість та здійснюється під час освітнього процесу і позашкільної роботи, ґрунтується на свободі вибору мети життєдіяльності та поєднує інтереси особистості, суспільства і держави.

Саме тому у 2019/2020 навчальному році виховна робота була спрямована на:

- формування нового українця з культивуванням кращих рис української ментальності;
- патріотичне та громадянське виховання молоді у національній системі освіти;
- духовний розвиток особистості, шанобливе ставлення до національно-культурних традицій, етики, культури, прав і обов'язків громадянина України, утвердження почуттів причетності до кращих надбань світової цивілізації;
- ознайомлення та вивчення звичаїв, обрядів, традицій українського народу;
- формування в учнів (вихованців) навичок культури здоров'я, безпечної поведінки;
- підвищення рівня інформованості учнів (вихованців) з питань профілактики тютюнопаління, алкоголізму, наркоманії, профілактики ВІЛ/ СНІДу;
- профілактику поширення ксенофобських і расистських проявів серед здобувачів освіти; випадків фізичного і психічного насильства;
- попередження торгівлі людьми, всіх форм експлуатації, втягнення у злочинну діяльність, втягнення в небезпечні соціальні інтернет групи;

- подолання злочинності та правопорушень серед неповнолітніх;
- створення умов для розвитку інформаційно-комунікаційних та комунікативних компетентностей учасників освітнього процесу у позаурочній діяльності;
- формування культури спілкування, безпечного толерантного середовища та інформаційної культури учасників освітнього процесу.

Основні завдання виховної діяльності спеціальної школи зумовлені пріоритетними напрямками реформування нової школи, визначеними Державною національною програмою «Освіта» («Україна XXI століття»), Концепцією розвитку загальної середньої освіти, Основними орієнтирами виховання учнів 1-11 класів ЗНЗ України, комплексною програмою сімейного виховання «Сімейні цінності». Завдання сучасної системи виховання, які впливають із суспільних потреб сьогодення, полягають у реальному переході до педагогічної творчості та індивідуального впливу, у переорієнтації учнівських і вчительських колективів на гуманізацію виховання, створення умов для цілеспрямованого систематичного розвитку особистості учня (вихованця).

Діяльність педагогічного колективу спеціальної школи з питань виховної роботи була спрямована на реалізацію наступних завдань:

- соціально-психологічна підтримка та реабілітація учнів (вихованців);
- створення ефективної виховної системи національно-патріотичного та громадянського виховання молоді;
- формування у вихованців потреби здорового та активного способу життя; формування ціннісного ставлення до суспільства і держави, до людей та природи, мистецтва, праці, до себе, до свого фізичного, психічного, соціального «Я».

Зазначені завдання вирішувались як завдяки роботі з реалізації цільових програм з виховної роботи, рекомендованих МОН України, так і на заняттях в гуртках, спортивних секціях, об'єднаннях за інтересами.

Усі напрямки виховної роботи тісно взаємопов'язані між собою та виконувалися згідно з планом виховної роботи спеціальної школи на 2019/2020 навчальний рік, планами роботи класних керівників, вихователів, практичного психолога, бібліотекара, планами роботи керівників гуртків, спортивних секцій, співпраці з громадськими організаціями тощо.

Основні напрями роботи враховувались як при проведенні загальношкільних заходів, так і при проведенні індивідуальної роботи з учнями (вихованцями).

З метою забезпечення відповідності діяльності спеціальної школи державним стандартам та надання допомоги педагогам у підвищенні рівня виховної роботи, у спеціальній школі постійно здійснюється управління та внутрішкільний контроль за виховною роботою. Для підведення підсумків різних видів контролю за станом виховної роботи використовуються наступні форми: накази, індивідуальні бесіди, винесення відповідних питань на нараду при директорові, на засідання педагогічної ради, методичні об'єднання класних керівників та вихователів, зустрічі виховательського складу на планові нарадах при заступнику директора з виховної щосереді. Аналіз відвіданих виховних заходів показав, що виховна робота проводиться на достатньому рівні, використовуються сучасні технології виховання учнів (вихованців): соціальне проектування, колективні творчі справи, навчально-виховні проекти, технологія самовиховання і саморозвитку.

На початку навчального року вихованці знайомились на класних годинах із Статутом спеціальної школи, правилами для учнів (вихованців), режимом роботи навчального закладу, планом роботи учнівського самоврядування «Ровесники».

Взаємодія з учнями (вихованцями) здійснювалася на основі особистісно-орієнтованого підходу до кожної дитини, що сприяло глибокому вивченню їх індивідуальних особливостей та якостей, розкриттю їх здібностей.

У всіх класах є обов'язковими виховні та інформаційні години, години спілкування, на яких вивчаються символи, обереги та традиції України, основні закони нашої держави.

Загальношкільні свята проводились відповідно до плану роботи спеціальної школи на 2019/2020 навчальний рік. З метою реалізації основних цілей та завдань виховної роботи, розвитку духовності, виховання патріотизму, формування загальнолюдських моральних цінностей, враховуючи специфіку освітнього процесу закладу були проведені наступні традиційні заходи: свято Першого дзвоника «Сім'я і школа-єдина родина», конкурс дитячих талантів до Міжнародного дня глухих «Підкори глухоту собі. Не підкоряйся їй!», загальношкільні модулі, свято до Дня працівників освіти «Учителю! Низький уклін тобі», загальношкільні спортивні змагання до Дня українського козацтва «Козацькі розваги», військово-патріотична гра «Джура» до Дня українського козацтва, конкурс ввічливості до Всесвітнього дня доброти, участь у Всеукраїнському фізкультурно-оздоровчому патріотичному фестивалі «Нащадки козацької слави», конкурс творчих робіт до Всесвітнього дня дитини, свято «Золотої осені» та «Солодкий осінній ярмарок», загальношкільне свято до Дня української писемності та мови, конкурс читців до Дня народження Шевченка в рамках Тижня мови та літератури, Загальношкільні спортивні змагання до Міжнародного дня осіб з обмеженими фізичними можливостями, загальношкільні лінійки-реквієми до Дня пам'яті жертв голодоморів 1932-1933, 1946-1947 рр. та жертв політичних репресій, жертв Чорнобильської катастрофи та жертв нацизму, загальношкільний захід до Дня збройних сил України, загальношкільне свято «Зустрічаєм Миколая», Новорічні та Різдвяні карнавали, свято до Дня Соборності України «Моя Україна - прекрасна і сильна! Я з нею пов'язую долю свою», святкова програма для старшокласників до Дня закоханих, обрядове свято-розвага «До нас іде Масляна», шкільний конкурс читців до Міжнародного дня мови, концерт-вітання до 8 Березня «Сюрприз для жінок», конкурс вітальних листівок «Любим жінкам», загальношкільні спортивні змагання до Всесвітнього Дня

здоров'я, Дня людей з обмеженими можливостями, виставки дитячих малюнків та плакатів, конкурс фотографій «Мій клас», конкурс вітальних листівок до 8 березня, виставка фото робіт до Дня родини, відвідування театральних прем'єр з нагоди Міжнародного дня театру.

Проводились планові тематичні та інформаційні загальношкільні лінійки, а саме: лінійка-реквієм пам'яті жертв голодоморів 1932-1933 років «Свіча, запалена від серця», лінійка пам'яті жертв депортації кримських татар 1944 року, лінійка-реквієм, присвячена пам'яті героїв Небесної сотні, лінійка до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав, лінійка-реквієм пам'яті героїв Крут. З метою виховання в учнів (вихованців) почуття патріотизму, поваги до історичного минулого, до своїх коренів, до старшого покоління, утвердження в суспільстві політичної та громадської злагоди, протягом року було заплановано та проведено відповідну роботу до Міжнародного дня пам'яті жертв фашизму (14.09.2019), до Міжнародного дня громадян похилого віку (01.10.2019).

З метою продовження роботи з вивчення подій голодомору в Україні, донесення до учнів історичної правди про криваві 30-ті роки, в спеціальній школі 23 листопада 2019 року проведено загальношкільну лінійку-реквієм та учнівську акцію «Свіча, запалена від серця» до Дня пам'яті жертв голодоморів та політичних репресій 1932-1933, 1946-1947 років, години пам'яті жертв голодоморів 1932-1933, 1946-1947 років в Україні.

19, 25 та 26 грудня 2019 року проведено загальношкільні новорічні свята: «Зустрічаємо Миколая», «Новорічний карнавал» для учнів 1-5-х класів та конкурсна програма «Новий рік на поріг!» для учнів 6-12-х класів. Цілу низку заходів було проведено з нагоди святкування жіночого дня - 8 березня. Зокрема, вітальний концерт «Любим жінкам», конкурс жестової пісні, конкурс дитячих вітальних листівок та стіннівок, творчих робіт та поробок членів гуртків: «Творча майстерня» (керівник Здолбнікова О.А.), «Декоративно-ужиткове мистецтво» (керівник Удовиченко О.М.).

У березні 2020 року учні (вихованці) взяли активну участь у Всеукраїнському конкурсі дитячого малюнку серед школярів з порушенням слуху «Моя Україна». 20 конкурсних робіт було відзначено грамотами.

За результатами моніторингу участі класних колективів у шкільному житті найактивнішими визнані класи: 1-А (класний керівник Гребцова Л.А.), 2-А (класний керівник Городова В.М.) 4-А (класний керівник Молчанова Л.Ю.), 5-А (класний керівник Нестеренко Н.М.), 6-Б (класний керівник Ставна С.М.), 7-Б (класний керівник Безкровна Д.Д.), 7-В (класний керівник Можевітін В.Ю.), 10-Б (класний керівник Фелоненко Н.О.), 11-А (класний керівник Калюга М.В.).

З метою забезпечення вільного, творчого, інтелектуального, духовного та фізичного розвитку, оволодіння додатковими знаннями, вміннями та навичками організації дозвілля вихованців у спеціальній школі організовано роботу 5 гуртків та 6 спортивних секцій спільно з тренерським складом ІНВАСПОРТу в Харківській області, до яких залучено 179 вихованців закладу, що складає 100% від загальної кількості учнів (вихованців). Це гуртки: «Творча майстерня» - керівник Здолбнікова О.А., «Декоративно-ужиткове мистецтво» – керівник Удовиченко О.М., «Танцювальний» – керівник Литвин Г.О., «Вибір майбутньої професії», «Пізнай себе» – керівник Проценко О.М.

Поряд із традиційними формами виховної роботи значне місце посідає шкільне самоврядування, до складу якого входять учні 5–12-х класів. Розроблено Статут та Положення дитячої організації, річний план роботи учнівського самоврядування, визначені основні напрями діяльності. Учнівська організація навчального закладу «Ровесники» має власну емблему та девіз «Підкори глухоту собі, але не підкоряйся їй».

У 2019/2020 навчальному році Президент школи обирався таємним голосуванням, в якому брали участь учні 5-12-х класів. Президентом шкільного парламенту було обрано Скотаренка Владислава, учня 9-Б класу. Президент спеціальної школи серйозно та відповідально ставиться до своїх обов'язків, йому допомагають радники шкільного парламенту. Постійно проводилися

рейди-перевірки «Паління», «Зовнішній вигляд», «Скажемо «ні» запізненням на урок». Активно працювали: сектор цікавих справ, який брав участь у обговоренні та підготовці шкільних заходів, фіксував спортивні досягнення вихованців; сектор суспільно-корисних справ, який допомагав в організації трудових десантів, перевіряв чистоту закріплених територій; інформаційний центр, який висвітлював у стіннівці «Голос шкільного парламенту» навчальні та спортивні досягнення учнів (вихованців) спеціальної школи. З метою надання методичної допомоги класним керівникам та вихователям протягом навчального року щосереді заступником директора з виховної роботи Гузеватою О.О. проводились наради та консультації з питань організації та здійснення виховної роботи у класних колективах.

З метою досягнення більшої ефективності виховної роботи, дотримання педагогічних принципів дитиноцентризму, природовідповідності та врахування індивідуальних і вікових особливостей дітей, класні керівники та вихователі працювали сумісно з практичним психологом Проценко О.М., якою були проведені необхідні тестування, діагностика для вивчення індивідуальних особливостей кожної дитини, а також продовжено роботу над складанням «Карт індивідуального психологічного розвитку учнів (вихованців).

З метою якісного впливу на всі категорії учнів, класними керівниками, практичним психологом Проценко О.М. здійснювалась індивідуальна робота з дітьми, які виховуються в сім'ях, що опинилися в складних життєвих обставинах, перебувають на внутрішкільному контролі, в групі ризику. Шкільний психолог працює над удосконаленням системи ранньої профілактики, проводить психолого-педагогічне діагностування, індивідуальну роботу з неповнолітніми, надає сім'ям психолого-педагогічну допомогу, тісно співпрацює зі шкільним парламентом, забезпечує наступність у виховній роботі між різними ланками освіти, проводить роз'яснювальну роботу з педагогічним колективом на нарадах, з батьками на загальношкільних і класних батьківських зборах, з учнями (вихованцями) на індивідуальних бесідах щодо небезпечності

соціальних угруповань в інтернеті, небезпечність ігор та перебування в соціальних мережах, які несуть небезпеку дитячого суїциду та інші питання.

Учні (вихованці) брали активну участь у художніх та мистецьких конкурсах, традиційних фестивалях та конкурсах дитячої самодіяльності:

- у Всеукраїнському конкурсі дитячого малюнку серед дітей з порушенням слуху «Моя країна – Україна» (20 мистецьких робіт);
- участь у Всеукраїнському конкурсі дитячого малюнку «Охорона праці очима дітей» – робота учня 7-В класу Колісника Артема;
- участь у дитячому художньому конкурсі «Світ і я» до Всесвітнього Дня охорони навколишнього середовища (робота учня 7-В класу Колісника Артема «Я маюю світ яскравими фарбами»).

З метою забезпечення зайнятості учнів (вихованців) у гуртках та спортивних секціях у позаурочний час, розвитку їх здібностей та нахилів, розвитку фізичного виховання, пропаганди здорового способу життя спільно з фахівцями ІНВАСПОРТ у спеціальній школі організовано роботу 6 спортивних секцій. Заняття сплановані відповідно до розкладу навчальних занять на 2019/2020 навчальний рік та відповідно до режиму роботи спеціальної школи.

Назви спортивних секцій та тренерський склад:

- спортивне орієнтування - Бондаренко В.І.;
- плавання – Грабовий О.В.;
- легка атлетика –Городок С.П.;
- баскетбол – Кожевнікова Р.В.;
- футбол – Нечмоглод С.В.;
- жіночий баскетбол – Щедрива Г.В.

Вихованці закладу освіти перемагають та гідно представляють спеціальну школу, рідне місто у спортивних турнірах та змаганнях міжнародного, всеукраїнського та обласного рівнів.

У 2019 році 6 учнів та члени Національної збірної команди України зі спортивного орієнтування серед юніорів отримали стипендію Президента України для дітей з інвалідністю (Указ Президента України № 334 від 17

жовтня 2018 року), які мають високі досягнення у всеукраїнських змаганнях та як перспективні спортсмени. Це Савченко Іван (10-Б клас), Євченко Данило (10-Б клас), Проказін Владислав (11-А клас), Багнюк Максим (9-Б клас), Бутенко Валерія (9-Б клас), Невольниченко Кристина (9-Б клас).

На Командному Чемпіонаті України зі спортивного орієнтування серед чуючих спортсменів (травень 2019 р.) вперше в історії спортивного орієнтування в естафеті стали Чемпіонами України нечуючі спортсмени Савченко Іван (10-Б клас), Євченко Данило (10-Б клас), Власенко Микита (9-Б клас).

Результативність спортивних досягнень за звітний період.

Чемпіонат світу з баскетболу (м. Люблін, Польща) – Хороших Олена (12-Б клас), Бородіна Анастасія (12-Б клас), Калмикова Валерія (7-Б клас) – 8 командне місце;

Чемпіонат Європи з легкої атлетики, м. Бохум (Німеччина) – Токар Катерина (12-Б клас) – III місце;

Чемпіонат України з плавання серед спортсменів з вадами слуху (м. Кам'янське) – Мозгова Світлана (11-А клас) – II, III місця; Русанова Анастасія – (11-А клас) – III місце; Бутолін Владислав (9-Б клас) – II місце, Литвинов Максим (8-В клас) – II місце, Романєєва Анастасія (11-А клас) – III місце, Пушкарська Софія (5-А клас) – IV місце;

Чемпіонат України з легкої атлетики (серед спортсменів з вадами слуху (м. Харків) – Токар Катерина (12-Б клас) – I, II місця;

Чемпіонат України з баскетболу – U21, (м. Кропивницький) - Солодовник Поліна (8-Б клас), Біляєва Дарина (8-Б клас), Калмикова Валерія (7-Б клас), Колотуша Мілена (7-В клас), Бородіна Анастасія (12-Б клас), Хороших Олена (12-Б клас) – I командне місце;

Чемпіонат України з баскетболу – (м. Харків) – Солодовник Поліна (8-Б клас), Біляєва Дарина (8-Б клас), Калмикова Валерія (7-Б клас), Колотуша Мілена (7- В клас), Бородіна Анастасія (12-Б клас), Хороших Олена (12-Б клас) – I командне місце.

Кубок України зі спортивного орієнтування (м. Трускавець) – Євченко Данило (10-Б клас) – I місце, Багнюк Максим (9-Б клас) – III місце, Невольниченко Кристина (9-Б клас) – III місце, Власенко Микита (9-Б клас) – III місце, Бурдукова Роза (6-Б клас) – III місце, Домаєв Назарій (6-Б клас) – III місце.

Кубок України з плавання (м. Бровари) – Мозгова Світлана (11-А клас) – III місце; Пушкарська Софія (5-А клас) – III місце.

Поряд з цими турнірами у спеціальній школі проходять традиційні змагання з легкої атлетики, футболу, волейболу, настільного тенісу, плавання, спортивного орієнтування. Так, організаторами шкільних змагань зі спортивного орієнтування виступають заслужений тренер України зі спортивного орієнтування Бондаренко В.І. та дефлімпійська чемпіонка зі спортивного орієнтування, випускниця спеціальної школи Чехунова Марина.

У досягненні високих результатів у спортивній, фізкультурно-оздоровчій та виховній роботі велику роль відіграє наявність і відповідність матеріальної бази. У спеціальній школі обладнані футбольне та баскетбольне поля, наявна реабілітаційна тренажерна зала з необхідним тренажерно-гімнастичним обладнанням, сектори для стрибків у довжину та висоту, а також бігові доріжки на 30, 60 і 100 метрів. У наявності є та максимально ефективно використовується обладнана спортивна зала.

У закладі освіти постійно ведеться контроль за станом фізичного виховання з боку адміністрації, надається фахова допомога. Проводяться наради та педради, на яких розглядаються питання про стан спортивно-масової роботи та успіхи наших вихованців на спортивній арені.

Складний етап розвитку суспільства, на якому перебуває Україна, спричиняє глибокі соціокультурні перетворення, зміни, особливо у сфері духовного відродження української нації та у сфері освіти. Знати своє минуле, цікавитись сьогоденням – потреба кожної людини, яка відчуває себе частиною українського народу. Духовність, культура все більше пронизують значущі події суспільного життя і свідомість людей. За таких умов перед педагогічним

колективом постає завдання виховання розвиненої особистості, здатної до освоєння, успадкування та подальшого розвитку загальнолюдських духовних надбань. Цей процес має бути постійним і пов'язаним з такою педагогічною діяльністю, що зорієнтована на формування і розвиток духовної, освіченої, здорової та глибоко патріотичної особистості.

Аналіз виховної роботи під час дистанційного навчання

В умовах карантину не менш актуальним залишалось проведення виховної роботи з учнями (вихованцями). Ця робота була спланована за такими напрямками: профілактична, ціннісно-орієнтаційна, просвітницька. Для проведення виховних годин вихователі спеціальної школи опанували та активно використовували наступні платформи:

- Viber, WhatsApp;
- naurok.com.ua;
- <https://video.novashkola.ua>;
- <https://edpro.ua/blog/mozabook-present>;
- Zoom;
- Google classroom.

Використовували сервіси:

1. **Instagram.** Оскільки це дуже популярна платформа серед молоді, були створені сторінки класу та організовано онлайн – флешмоб «Як я проводжу своє дистанційне навчання та виховання».
2. **Facebook.** Соцмережа чудово підходила для бесід із батьками учнів (вихованців). Крім того, вихователі могли публікувати на власній сторінці та сторінці навчального закладу пости з виконаними завданнями та добрими справами учнів (вихованців).
3. **Discord.** Сервіс якнайкраще підійшов для проведення онлайн-виховних годин. Учні (вихованці) могли використовувати відеоповідомлення для спілкування, а це, враховуючи специфіку нашого навчального закладу, дуже зручно для дітей, які використовують жестову мову.

Вихователі щодня складали індивідуальний план роботи, до якого включали розробку виховної години відповідно до річного плану з виховної роботи. Цей звіт відправлявся на електронну пошту закладу освіти.

Активно використовували технологію дистанційного навчання в умовах карантину, творчо підходили до підбору навчального та розвиваючого матеріалу: Суркова В.М. (вихователь 1-А класу), Шавріна В.М. (вихователь 2-А класу), Решетнікова А.В. (вихователь 5-А класу), Савченко С.І. (вихователь 5-Б класу), Мельник Л.А. (вихователь 7-х класів).

Необхідно відзначити креативну роботу Здолбнікової О.А., керівника гуртка «Творча майстерня» та Литвин Г.О., керівника гуртка «Танцювальний».

Здолбніковою О.А. було розроблено та створено власний сайт гуртка «Творча майстерня» – арт-студія естетичного розвитку», де щодня завантажувалися майстер-класи з виготовлення поробок у різних техніках.

Литвин Г.О. розробляла рухові та танцювальні вправи, презентувала майстер-класи.

Усі вихователі долучилися до відеопривітання з Великоднем (1–12-ті класи), фотофлешмобів «Все буде добре» (до Дня родини), «Я проводжу карантин з користю», конференції «Як захистити себе від коронавірусу», відеоконференції з батьками учнів (вихованців) «Як підтримати свою дитину на карантині».

Гузеватою О.О., заступником директора з виховної роботи, було організовано інформування про художні фільми, мультфільми, онлайн-музеї, онлайн-подорожі Україною для спільного перегляду батьків та дітей, педагогів; індивідуальне консультування вихователів, батьків у телефонному режимі згідно запиту.

Аналіз виконання роботи з профілактики правопорушень і злочинів серед учнів(вихованців)

З метою запобігання дитячої бездоглядності, злочинності, попередження скоєння насильства було проведено наступні заходи:

- обстеження житлово-побутових умов дітей пільгового контингенту та учнів, які стоять на внутрішкільному обліку;
- виступ практичного психолога Проценко О.М. на нараді при директорові та обговорення питання «Небезпечний інтернет: діти «купають свою смерть» через соціальні мережі»;
- профілактичні бесіди з батьками на загальношкільних батьківських зборах «Профілактика жорстокого поводження з дитиною»;
- профілактичні бесіди з учнями «Мить, яка руйнує життя»;
- бесіди практичного психолога з керованим переглядом документальних фільмів про експлуатацію праці неповнолітніх, «Життя на продаж: українці в якості наркокур'єрів»;
- профілактичні рейди «Урок»;
- профілактичні бесіди та тренінгові заняття «Стоп, булінг!» спільно зі співробітниками Головного управління юстиції в Харківській області;
- профілактична бесіда щодо запобігання правопорушень серед підлітків спільно зі співробітниками Харківської міської прокуратури № 3.

У спеціальній школі під постійним контролем були наступні заходи з профілактики злочинності, правопорушень та запобігання бездоглядності серед неповнолітніх:

- максимальне охоплення учнів навчанням;
- контроль за відвідуванням учнями (вихованцями) навчальних занять;
- максимальне охоплення вихованців гуртковою роботою та заняттями в спортивних секціях;
- виконання заходів, спланованих у річному плані закладу щодо попередження злочинності та запобігання дитячій бездоглядності;
- бесіди, тренінгові заняття з практичним психологом Проценко О.М.;
- зустрічі та постійна співпраця з працівниками Сектору ювенальної превенції Індустріального району м. Харкова;
- взаємодія і тісна співпраця з психологом Пенітенціарної служби Індустріального району м. Харкова.

У рамках Національної кампанії «Стоп насильству» вихованці пройшли наступні тренінгові заняття: «Готуємося до створення сім'ї», «Як жити в гармонії з собою», «Як порозумітися з батьками», «Профілактика виникнення насильства у сім'ї», «Профілактика правопорушень», «Дитина і її психічне здоров'я», «Права та обов'язки учнів (вихованців) у школі», «Виховуємо дітей правильно», «Етичні закони сім'ї – дзеркало поведінки дитини», «Відповідальність батьків за дітей», «Насильство в мережі Інтернет», «Небезпечні соціальні групи в інтернет мережі», «Проблеми налагодження сімейного мікроклімату з батьками» тощо.

Органом учнівського самоврядування закладу – шкільним парламентом «Ровесники» спільно з заступником директора з виховної роботи Гузеватою О.О., вчителем права Лещенко Л.М., практичним психологом Проценко О.М., бібліотекарем Воробйовою Н.В., лікарем Брюзгіною Л.В., сестрою медичною Черпаковою Т.В. було організовано та проведено попереджувальну роботу щодо запобігання насильства над дітьми: єдині уроки права, цикли бесід та диспутів, тренінгові заняття: «Що робити, коли тебе ображають дорослі»; «Насильство в сім'ї та як його уникнути», «Небезпечні групи в соціальних мережах», «Ми проти насильства», «Толерантне ставлення однолітків один до одного», «Злочин, який не розголошується», «Я і мої однолітки», «Поважай себе і оточуючих», «Я і мої батьки», «Дізнайся про свої права», «Молодь і закон»; виховні години: «Діти вулиці», «Усі ми різні, але маємо багато спільного», «Толерантність та демократія», «Від стереотипів до упередження», «Подолання насильства в сім'ї, торгівлі людьми та будь-яких проявів гендерної дискримінації», проведення культурно-мистецької акції до Дня вишиванки, Дня сім'ї, випуск сімейних фотогазет та стіннівок «Моя родина», вшанування сімейних трудових династій.

Дієвим засобом вирішення завдань щодо подолання злочинності є моніторинг стану підліткової злочинності серед неповнолітніх, аналіз отриманих даних і вчасне реагування на негативні явища у молодіжному середовищі.

З 02.03.2020 по 06.03.2020 у спеціальній школі проводився тиждень правових знань. Оформлено новий стенд «Права дитини». В класних куточках наявна інформація щодо правового виховання учнів (вихованців). Питання формування свідомої поведінки дітей та запобігання їх асоціальної поведінці систематично розглядається на загальношкільних батьківських зборах.

Результативність роботи протягом навчального року з профілактики злочинності та правопорушень серед неповнолітніх забезпечується також внутрішкільним контролем з боку адміністрації, систематичною працею всього педагогічного колективу.

У 2019/2020 навчальному році правопорушень з боку учнів (вихованців) не зафіксовано. На обліку в соціальних службах вони не знаходяться.

Охорона та зміцнення здоров'я учнів (вихованців)

У спеціальній школі постійно здійснюється контроль стану здоров'я учнів (вихованців). Поглиблений медичний огляд дітей проводиться лікарем спеціальної школи 2 рази протягом навчального року: у вересні – листопаді та березні – травні (згідно графіку). Усі діти з виявленою патологією направляються до поліклініки за місцем проживання для обстеження, лікування та надання рекомендацій лікарю школи. Один раз на рік учні (вихованці) проходять медичне обстеження за місцем проживання, оглядаються лікарями-фахівцями: отоларингологом, офтальмологом, невропатологом, ортопедом, хірургом, гінекологом, стоматологом та отримують висновок про стан здоров'я, згідно з яким сімейний лікар або лікар-педіатр визначає групу з фізичної культури та групу здоров'я.

При проведенні поглибленого медичного огляду лікарем школи, на підставі проведеної антропометрії, визначається фізичний розвиток дитини, у «Листку здоров'я» для кожного класу надаються рекомендації щодо розсаджування за парти відповідно росту дитини, з урахуванням рекомендацій відповідно стану її здоров'я.

Протягом навчального року здійснено моніторинг здоров'я учнів (вихованців) спеціальної школи:

1. Контроль проходження медичного огляду та лікування по виявленій патології.

2. Виконання рекомендацій лікарів-фахівців.

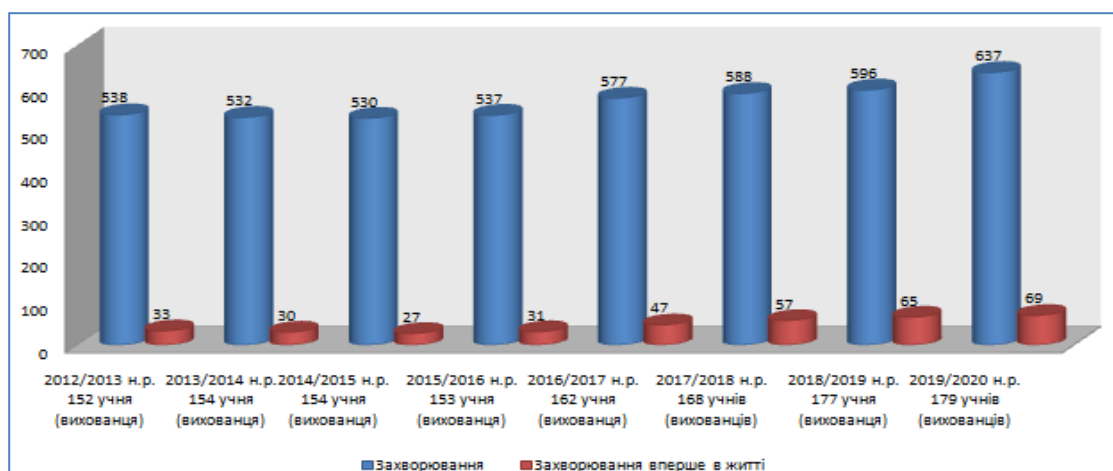
3. Проведення протирецедивного лікування учнів (вихованців) диспансерної групи.

4. Слідкування медичними працівниками за станом здоров'я дітей і при зміні його – направлення дитини в поліклініку за місцем проживання для обстеження.

Медичними працівниками спеціальної школи постійно контролюється дотримання санітарних норм і правил, санітарно-епідемічного режиму в спеціальній школі та проведення комплексу оздоровчих заходів.

Результати поглибленого медичного огляду учнів (вихованців) спеціальної школи аналізуються та розглядаються на педраді 2 рази на рік, батьківських зборах – у грудні, нарадах при директорі – у вересні, грудні, травні.

На всіх учнів (вихованців) спеціальної школи (179 учнів), які стоять на диспансерному обліку як діти-інваліди по слуху, розробляються плани лікувально-оздоровчих заходів. Учні (вихованці) оглядаються 2 рази протягом навчального року лікарем школи, було виявлено 637 захворювань, у тому числі 69 захворювань – вперше в житті.

По захворюваності рангові місця розподілилися таким чином:

1. Хвороби вуха та сосковидного відростку – 32,7 %

2. Хвороби кістково-м'язової системи та сполучної тканини – 11,7 %.
3. Хвороби органів травлення – 9,7 %.
4. Хвороби нервової системи – 7,9 %.
5. Хвороби органів дихання – 7,6 %.
6. Хвороби ока та придаткового апарату – 7,2 %.
7. Хвороби системи кровообігу – 7,0 %.
8. Порушення психіки та поведінки – 5,6 %.
9. Хвороби сечостатевої системи – 4,5 %.
10. Хвороби ендокринної системи – 3,4 %.
11. Вроджені аномалії (вади) – 1,3 %.
12. Інфекційні хвороби (віражі) – 0,7 %.
13. Хвороби шкіри та підшкірної клітковини – 0,7 %.

Випадків та спалахів інфекційних хвороб і харчових отруєнь не виявлялося. В ізоляторі учні (вихованці) з гострими респіраторними захворюваннями в цьому році не перебували.

На медичні препарати та засоби медичного застосування виділено бюджетних коштів – 14000,00 грн.

Дієтичного харчування потребують – 11учнів (вихованців) спеціальної школи, які його і отримують.

У спеціальній школі працює інструктор з лікувальної фізкультури, який проводить заняття з учнями (вихованцями) спеціальної групи – 31дитина, з дітьми, які страждають на сколіоз – 7 дітей, звільнених від уроків фізкультури – 1.

Лікар відвідує всі засідання шкільного медико-педагогічного консилиуму, бере участь в обговоренні питань.

Медичні працівники постійно підвищують свою кваліфікацію: 2 рази на місяць беруть участь у нарадах при Харківській міській дитячій поліклініці № 16, 1 раз на місяць – в Харківському інституті охорони здоров'я дітей та підлітків, 1 раз на 5 років проходять курси підвищення кваліфікації в академії післядипломної освіти (лікар пройшов курси в 2017 році, медична сестра пройшла курси в 2020 році).

Протягом 2019/2020 навчального року з учнями (вихованцями) спеціальної школи, батьками, педагогами проводилась просвітницько-профілактична робота, яка складає такі профілактичні заходи:

- виявлення та попередження інфекційних хвороб;
- профілактика безпеки у школі та під час навчального процесу;
- попередження побутового травматизму під час канікул;
- пропаганда здорового способу життя;
- бесіди з профорієнтації;
- бюлетень для батьків «Репродуктивне здоров'я підлітків».

Аналіз роботи психологічної служби

Перед психологічною службою у 2019/2020 навчальному році стояли наступні завдання:

1. Проводити психолого-педагогічну діагностику готовності учнів (вихованців) до навчання при переході з однієї вікової групи до іншої.

2. Сприяти вибору підлітками професій відповідно до їх ціннісних орієнтацій, здібностей, можливостей, готувати учнів (вихованців) до свідомого життя.
3. Здійснювати превентивне виховання, профілактику злочинності, наркоманії, інших залежностей і шкідливих звичок серед підлітків.
4. Проводити психолого-педагогічну корекцію девіантної поведінки неповнолітніх.
5. Формувати психологічну культуру учнів (вихованців), педагогів, батьків шляхом індивідуальних та групових консультацій з питань психології, проведення просвітницьких бесід, тренінгів.

Важливими напрямками роботи практичного психолога є просвіта та пропаганда психологічних знань, допомога дітям у кризових ситуаціях, профілактика та попередження відхилень у становленні особистості.

Діяльність практичного психолога спрямована на оптимізацію освітнього процесу та розвиток особистісної зрілості та компетентності дітей та підлітків.

На виконання річного плану закладу освіти та завдань, поставлених перед психологічною службою спеціальної школи, практичним психологом протягом 2019/2020 навчального року проводилась робота за такими напрямками:

1. З метою вивчення учнів (вихованців) та попередження шкільної дезадаптації у 2019 році 11 учнів (вихованців) 1-А класу були обстежені на рівень психологічної готовності до навчання у спеціальній школі. Була проведена поглиблена психодіагностика рівня розвитку пізнавальних процесів. У 1-А класі 9% дітей мали різко знижений рівень розвитку пізнавальної діяльності, середній і достатній рівень розвитку пізнавальної діяльності мали 91% дітей.

Результати поглибленої психодіагностики дітей були обговорені з класними керівником та вихователем 1-го класу, надані рекомендації щодо корекції розвитку дітей.

Один раз на тиждень у 1-му і 2-х класах проводились корекційні заняття з розвитку пізнавальних процесів, дрібної моторики руки, концентрації уваги. Діти достатньо успішно пройшли період адаптації до навчання у спеціальній школі.

Обстеження учнів (вихованців) 1-го класу з метою виявлення динаміки розвитку дітей початкової школи заплановане на квітень, травень 2020 року, буде проведено після закінчення карантину.

2. З метою моніторингу розвитку пізнавальних процесів були обстежені діти початкової школи з сочєтаною патологією: всього 12 учнів (вихованців) 2 – 4-х класів. Помітна позитивна динаміка відмічається у 58 % учнів (вихованців) цих класів, часткова динаміка зафіксована у 10 % учнів (вихованців), динаміка на низькому рівні – у 32 % учнів (вихованців) (ці діти мають уповільнений темп розвитку пізнавальної діяльності).

3. З метою визначення рівня психологічної готовності молодших школярів до навчання у середній школі у березні 2020 року була проведена діагностика 11 учнів (вихованців) 4-Б класу. Високий рівень психологічної готовності мають 18 % учнів (вихованців), достатній рівень – 36%, середній рівень – 27 % і 9% - низький рівень готовності до навчання в 5 класі. Надані рекомендації педагогам. Діагностика учнів (вихованців) 4-А класу буде проведена після закінчення карантину.

4. З метою запобігання шкільній дезадаптації та здійснення психологічного супроводу учнів (вихованців) 5-х класів було проведено вивчення психологічного клімату колективу, рівня саморегуляції, пізнавальної активності, особливості самооцінки. За результатами дослідження був зроблений висновок, що у більшості дітей (81%) сформована мотивація до навчання та пізнавальний інтерес, також сформоване позитивне ставлення до свого класу і педагогів. У 19% учнів (вихованців) мотивація до навчання слабка, інтереси направлені на спілкування з однолітками та ігри. Надані рекомендації педагогам.

5. Здійснювався психологічний супровід розвитку підлітків.

З метою визначення навчальної тривожності та рівня самооцінки було проведено анкетування 28 учнів (вихованців) 7 – 8-х класів. За шкалою навчальної тривожності отримано такі результати: всі здобувачі освіти мають середній рівень тривожності. Джерелом тривожності являються труднощі в самоствердженні, страх перед самотністю, обмеженням, чутливість до важливих ситуацій. Для всіх учнів

(вихованців) 7 – 8-х класів загальною рисою є велика потреба у спілкуванні. Високий рівень реактивної тривожності мають 11% дітей, помірний рівень – 59%, низький – 30%. Рівень самооцінки: знижену самооцінку мають 10% учнів (вихованців), адекватну – 60%, завищену – 30%. Слабкочуючим дітям притаманна підвищена самооцінка.

6. З метою профілактики правопорушень разом з працівниками ювенальної поліції Індустріального району м. Харкова була проведена бесіда зі здобувачами освіти 7 – 12-х класів. Проведені індивідуальні бесіди працівників поліції з учнями (вихованцями), які мають прояви девіантної поведінки.

7. З метою попередження алкогольної залежності серед учнів (вихованців) 10 – 12-х класів був проведений цикл заходів, а саме: бесіди з керованим переглядом відеоматеріалів «Спільне діло» (лютий 2020 року).

8. З метою реалізації державної програми «Протидії торгівлі людьми» був проведений цикл заходів зі здобувачами освіти 8 – 12-х класів, а саме: вхідне і вихідне анкетування щодо обізнаності з цієї проблеми, бесіди з керованим переглядом фільму «Життя на продаж». За результатами вхідного анкетування був зроблений висновок, що інформованість з питання торгівлі людьми доволі низька, діти не відчували ризику потрапляння у небезпеку. Також у дітей був помітний обмежений соціальний світогляд.

9. З метою реалізації завдання щодо допомоги в професійному самовизначенні було проведено тестування учнів (вихованців) 10-го, 12-го класів з метою вибору професії (лютий – березень 2020 року).

10. З метою протидії булінгу практичним психологом проведена бесіда з учнями (вихованцями) початкової школи «Давайте жити дружно», 5-8-х класів «Школа – територія добра», бесіда з елементами тренінгу з учнями (вихованцями) 7 – 12-х класів «Стоп, булінг!»

11. Проведено 77 індивідуальних консультацій для батьків, педагогів, учнів (вихованців).

Більше всього батьків хвилювали питання порушення поведінки, емоційні розлади, рівень когнітивного розвитку та визначення профілю навчання дітей,

педагогів – крім означених напрямків ще і організація допомоги та вимоги до дитини відповідно до її можливостей. Діти звертались з питаннями щодо складнощів у міжособистісних стосунках, взаємовідносинах у сім'ї, емоційних розладів, профорієнтації.

II. Цілепокладаюча частина

Психологічна служба в структурі освіти є складовою частиною державної системи охорони фізичного і психологічного здоров'я молодих громадян України і діє з метою виявлення і утворення оптимальних соціально-психологічних умов для розвитку особистості, забезпечення системного підходу до психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу.

Конкретним змістом діяльності практичного психолога спеціальної школи є психологічний супровід розвитку особистості в процесі занять та позаурочний час, розробка системи індивідуального підходу до навчання і виховання дитини, корекція особистості з метою підвищення рівня комплексної реабілітації учнів (вихованців) та соціальної адаптації. Психологічний супровід здійснюється як при безпосередній взаємодії практичного психолога зі здобувачем освіти, так і опосередковано через батьків, педагогів. Адміністрація, лікар, педагоги, батьки беруть участь у цьому процесі разом з практичним психологом на принципах співпраці, особистісної та професійної відповідальності, розробляють єдину стратегію індивідуального підходу до навчання та виховання дитини.

Зміст діяльності психологічної служби у роботі спеціальної школи

Початкова школа

Мета: створення умов для розвитку пізнавальних можливостей та формування пізнавальної діяльності молодших школярів.

Завдання:

- Вивчення процесу адаптації першокласників до навчання та виявлення групи ризику з метою розробки педагогічних стратегій пристосування дитини до

спеціальної школи на основі індивідуального підходу і організація корекційних заходів для учнів (вихованців) які цього потребують.

- Здійснення моніторингу розвитку молодших школярів, що мають стійкі труднощі у навчанні та надання їм психолого-педагогічної допомоги.
- Вивчення рівня готовності учнів (вихованців) 4-х класів до переходу в середню школу.
- Просвітницько-методична робота з батьками, педагогами з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності в навчанні та вихованні молодших школярів.

Середня школа

Мета: забезпечення гармонійного співвідношення між пізнавальними інтересами і здібностями учнів (вихованців) з метою реалізації їх потреб, інтересів та створення сприятливого психологічного клімату в освітянських колективах.

Завдання:

- Профілактика дезадаптації учнів (вихованців) під час переходу з початкової до середньої школи, вивчення рівня адаптації п'ятикласників з метою визначення індивідуальних вимог до кожного школяра, здійснення психологічного супроводу.
- Виявлення дітей групи ризику, що мають ознаки емоційних розладів через труднощі у навчанні, поведінці; визначення причин труднощів та стимулювання нових форм поведінки через формування нових соціальних навичок як в індивідуальній, так в групових формах роботи з метою попередження недисциплінованої поведінки, безоглядності і правопорушень.
- Підвищення психолого-педагогічної компетентності педагогів та батьків з питань навчання та виховання підлітків, надання їм допомоги.
- Сприяння повноцінному розвитку дітей через процес прийняття і розуміння дитиною самої себе, своїх власних індивідуальних можливостей.
- Проведення циклу бесід з протидії торгівлі людьми з метою профілактики ризикованої поведінки та поінформованості учнів (вихованців) .

- Формування позитивної адекватної самооцінки і сприяння зниженню тривожності учнів (вихованців) 7 – 10-х класів
- Допомога у професійному самовизначенні учнів (вихованців) 10-х класів з метою реалізації їх потреб, інтересів, можливостей у подальшому житті.

Старша школа

Мета: створення умов для формування психічно зрілої особистості як основи для подальшого життєвого та професійного самовизначення та створення умов для самоактуалізації особистості.

Завдання:

- Розвиток вміння передбачати наслідки тих чи інших своїх дій, вміння оцінювати свої ресурси для досягнення мети.
- Формування здібності приймати та відповідати за свої рішення стосовно інших людей.
- Розвиток поведінкової саморегуляції.
- Профілактика прояву різних форм девіантної поведінки (алкоголізму, наркоманії, педагогічної занедбаності, суїциду).
- Допомога у професійному самовизначенні учнів (вихованців) 12-х класів з метою реалізації їх потреб, інтересів, можливостей у подальшому житті.
- Сприяння формуванню здорового способу життя.
- Формування адекватної соціально корисної життєвої перспективи.

Інші учасники освітнього процесу

Мета: підвищення психологічної культури батьків і педагогів

Завдання:

- Підвищення психолого-педагогічної компетентності педагогів та батьків з питань навчання та виховання учнів (вихованців).
- Розвиток культури взаємовідносин учасників освітнього процесу.
- Профілактика синдрому емоційного вигорання та психологічного здоров'я педагогів.

Для успішної участі в програмі комплексної реабілітації учнів (вихованців) практичному психологу необхідно поповнення матеріальної та методичної бази кабінету, підвищення самоосвіти.

Аналіз роботи шкільної бібліотеки

Робота шкільної бібліотеки у 2019/2020 навчальному році проводилась згідно річного плану, з урахуванням основних документів про спеціальну школу, що визначають стратегічні завдання, пріоритетні напрямки і шляхи реформування освіти і виховання; з урахуванням вікових особливостей учнів (вихованців) та вимог навчальних програм; проводилась робота з виховання в учнів (вихованців) інформаційної культури і потреби в читанні, любові до книги і вміння користуватися довідковою літературою з метою освоєння навчальних програм. Також велася робота з патріотичного, естетичного та екологічного виховання учнів (вихованців) шляхом пропаганди кращих творів вітчизняної та зарубіжної літератури.

Діяльність шкільної бібліотеки спрямована на виконання розвитку та підтримки читання, формування єдиного фонду бібліотечно-інформаційних ресурсів, який об'єднує спеціалізовані фонди (друкованої продукції, аудіо, відео та електронних матеріалів) із урахуванням інформаційних потреб учасників освітнього процесу.

Систематично учням (вихованцям), педагогічному колективу надавалась кваліфікована бібліотечно-бібліографічна допомога. Консультації здійснювалися як у груповій, так і в індивідуальній формі при підготовці учнів (вихованців) до написання творів, рефератів, доповідей.

Учителям – предметникам надавалася допомога в підготовці проведення заходів до визначних календарних дат, предметних тижнів, відкритих уроків, мовних конференцій, педагогічних нарад, методичних об'єднань. До послуг всіх відвідувачів шкільної бібліотеки надавався весь фонд художньої та довідкової літератури.

У 2019/2020 навчальному році до бібліотечного фонду надійшло 241 примірник підручників та 71 примірник навчальних посібників для 5 – 6-х класів з географії, біології, історії давніх часів, сучасної художньої літератури, з українського правопису, для Нової української школи та спеціальних шкіл.

Бібліотечний фонд методичної та художньої літератури станом на 30 квітня 2020 року складає 7934 примірників; підручників – 10278 примірників. Нові надходження склали підручники для 11-х класів, 6-х класів, 2-х класів Нової української школи та 1 – 2-х класів спеціальних закладів освіти. Загальний бібліотечний фонд складає 18212 примірників.

Середній відсоток забезпеченості учнів (вихованців) новими підручниками складає

- 1 – 4-ті класи з українською мовою навчання – 100%;
- 5 – 10-ті класи з українською мовою навчання – 93%, з російською мовою навчання – 97%;
- 11–12-ті класи з українською мовою навчання 100%, з російською мовою навчання – 100%.

Упродовж 2019/2020 навчального року комплектування бібліотечного фонду підручників здійснювалось за рахунок бюджетних коштів. Щорічно у спеціальній школі проводиться благодійна акція «Подаруй бібліотеці книгу». У вересні 2020 року будуть підведені підсумки цієї акції, планується зібрати біля 150 примірників художньої літератури.

У роботі шкільної бібліотеки поширені такі масові форми роботи, як книжкові виставки за різноманітною тематикою, бібліотечні огляди літератури, презентації книг, журналів, години поезії, дні інформації, читацькі конференції. З метою виховання культури читання, навичок самоосвіти та самореалізації, залучення учнів (вихованців) до пошуку необхідної інформації проводяться бібліотечні уроки. Тематика бібліотечних уроків дуже різноманітна: як правильно працювати з книгою, періодичною пресою, довідковою та енциклопедичною літературою, виховання бережливого ставлення до книги, популяризація бібліотечно-

бібліографічних знань. А також учням (вихованцям) були запропоновані нетрадиційні форми і методи пропаганди літератури. Так, учням (вихованцям) 8-х класів було запропоновано здійснити:

- літературну заочну подорож «Народна мова «Енеїди», до 250-річчя від дня народження І. Котляревського;
- прес-калейдоскоп – (тематичний підбір матеріалу за певною тематикою). Учням (вихованцям) 11-го класу було запропоновано підібрати матеріал за темою: «Ми такі, як усі», до Міжнародного дня людей з порушенням слуху;
- до Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек, який проходив під гаслом «Бібліотека Нової української школи – простір для освітніх можливостей кожного учня», було проведено дублер-шоу «Бібліотекар на час» з учнями (вихованцями) 4-А класу;
- літературне лото – «Подорож країною права», до Міжнародного дня прав людини проведено з учнями (вихованцями) 9-Б класу.

Також з учнями (вихованцями) 12-го, 11-го класів було проведено заходи, присвячені 155-річчю від дня народження М. Коцюбинського та П. Грабовського.

Воробйовою Н.В., бібліотекарем, разом з учнями (вихованцями) 9-Б класу було створено буктрейлери за мотивами казки О. Пушкіна «Руслан і Людмила» та української народної казки «Пан Коцький».

Також проводяться бібліотечні уроки з урахуванням ювілейних та пам'ятних дат. З учнями 5-х класів було проведено бібліотечний урок за творами В. Сухомлинського «Читаємо Сухомлинського». Сумісно з обласною бібліотекою для дітей було проведено захід «Бібліотеки світу: від минулого до сьогодення».

Бібліотекарем Воробйовою Н.В. проводились загальношкільні заходи, присвячені Дню захисника України (5 – 12-ті класи), Дню пам'яті жертв Голодоморів (8 – 12-ті класи), тижню прав людини (2 – 6-ті класи). За

традицією на перший урок, присвячений 28-річчю Незалежності України, завітали учні (вихованці) 12-го класу.

У шкільній бібліотеці оформлено постійно діючі виставки та тематичні полиці «Козацькому роду нема переводу», «У світі улюблених казок», «Ми чуємо, тебе, Кобзарю, крізь століття», «Я – нова книга», «Герої не вмирають», «Лиха коса Голодомору» тощо.

Головним завданням в роботі бібліотеки спеціальної школи є бібліотечно-інформаційне забезпечення освітнього процесу шляхом повного, якісного і оперативного обслуговування всіх категорій користувачів, впровадження сучасних інформаційних технологій, комп'ютеризації, надання доступу до вітчизняних і світових інформаційних ресурсів через Інтернет. З цією метою проводиться робота по створенню бази даних інформаційного забезпечення освітнього процесу.

Упродовж 2019/2020 навчального року у бібліотеці зареєстровано 270 читачів, з них 170 – учнів (вихованців). Читальну залу відвідують майже всі учні (вихованці) спеціальної школи. Найчастіше користуються довідковою та енциклопедичною літературою, послугами мережі Інтернет, читають періодичну пресу. Молодші школярі у читальній залі читають казки, дитячі журнали. Слід зазначити, що у шкільній бібліотеці необхідно удосконалити роботу щодо оформлення сторінки «Бібліотека» на сайті закладу освіти, працювати над створенням шкільної медіатеки, алфавітного та систематичного каталогів, впроваджувати Універсальну десяткову класифікацію в практику роботи шкільної бібліотеки.

Шкільна бібліотека закладу освіти виконує одночасно декілька функцій: інформаційну, освітню, розвиваючу, культурну, виховну. Використання Інтернету змінює простір комунікації користувачів. Існують різноманітні засоби для забезпечення формального та неформального спілкування – електронна пошта, форуми, конференції, зворотній зв'язок з користувачем, вебінари. Але основна мета використання Інтернету в межах спеціальної школи – пошук необхідної інформації, обмін ідеями та думками,

консультування. Учні (вихованці), самостійно працюючи з комп'ютером, мають змогу читати не тільки книжки, періодику, а й отримувати об'ємну інформацію, прослуховувати і переглядати фото та відеоматеріали.

У 2019/2020 навчальному році продовжено роботу по створенню шкільної медіатеки, яка дозволить систематизувати електронні документи та надасть доступ до додаткових джерел інформації і матеріалів, забезпечить комплексний характер інформаційного обслуговування учнів (вихованців) та педагогів.

Учні (вихованці) залучаються до нового для них виду самостійної освітньої діяльності та роботи з інформацією: вербальною, образною, що використовується в різних галузях знань: відеоінформація, аудіоінформація, звукова, графічна, символічна, текстова інформація.

Учителі отримують відомості про новинки педагогічної та методичної літератури, про нові засоби навчання та їх використання. Створено умови для індивідуальної роботи вчителя з перегляду, вибору засобів навчання на уроках або в позаурочний час.

Бібліотекар у своїй роботі зможе використовувати інформацію, отриману за допомогою телекомунікаційного зв'язку, організувати самостійну діяльність усіх груп користувачів не тільки з книгою, а й з іншими інформаційними засобами. Таким чином, шкільна медіатека створює умови учням (вихованцям) і вчителям щодо самопізнання, самостійності, впливає на позитивний імідж закладу освіти.

Фінансування Комунального закладу «Харківська спеціальна школа № 6» Харківської обласної ради здійснюється обласним бюджетом Харківської області за рахунок освітянської субвенції, наданої з Державного бюджету, та коштів обласного бюджету Харківської обласної ради за кодом програмної класифікації видатків (далі – КПКВ) 0611030 «Надання загальної середньої освіти спеціальними закладами загальної середньої освіти для дітей, які потребують корекції фізичного та/або розумового розвитку». Фінансування закладу здійснюється через Департамент науки і освіти Харківської обласної

державної адміністрації та обслуговується в УДКСУ Індустріального району м. Харкова Харківської області, де відкрито 10 рахунків.

Бухгалтерією закладу освіти згідно з планом робіт Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації своєчасно і правильно оформляється і надається необхідна фінансово-господарська документація: кошторис, тарифікаційні списки, бюджетний запит, звіти, інвентаризаційні матеріали та інше. Усі бюджетні асигнування використовуються за призначенням. Заробітна плата, оплата по лікарняних листах, різні види доплат та надбавок здійснюються бухгалтерією закладу освіти належним чином на підставі оформлених документів.

Загальний стан будівель та приміщень закладу освіти (основний фонд за балансом складає 1 538 704,58 грн.) є задовільним.

Адміністрація закладу освіти постійно працює над модернізацією матеріально-технічної бази, про що свідчить проведений ремонт у 2019/2020 навчальному році, під час якого був проведений капітальний ремонт частини системи опалення, проведена заміна труб холодного та гарячого водопостачання у навчальному, спальному корпусі, приміщенні їдальні та підвальних приміщеннях.

Системи життєзабезпечення спеціальної школи функціонують належним чином та у разі потреби ремонтуються власними силами або за рахунок бюджетних коштів. Опалювальна система, система водопостачання та водовідведення функціонують безперебійно, температурний режим дотримується.

У червні 2020 року проведено поточний ремонт двох туалетних кімнат навчального корпусу на II поверсі, коридору біля їдальні на загальну суму 258 000 грн.

Для повноцінної діяльності закладу освіти у 2020 році було затверджено кошторис на 24 699 769,00 грн., а саме: на оплату праці та нарахування на неї – 16 623 778,00 грн., на придбання матеріалів, обладнання та інвентарю –

1 102 714,00 грн., на медикаменти та перев'язувальні матеріали – 14 000,00 грн., на продукти харчування – 1 504 293,00 грн., на оплату послуг (крім комунальних) – 489 000,00 грн., на видатки на відрядження – 10 000,00 грн., на оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 1 674 102,00 грн., на окремі заходи по реалізації державних програм, не віднесених до заходів розвитку – 12 480,00 грн.

У 2020 році для потреб закладу освіти виділено 24 699 769,00 грн., що на 1,1% більше ніж у минулому році. На оплату праці та нарахування на неї виділено 16 623 778,00 грн., що на 1,04 % більше за минулий рік; на придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю затверджено 1 102 714,00 грн., що на 1,55% більше ніж у минулому році; на медикаменти та перев'язувальні матеріали виділено 14 000,00 грн.; на продукти харчування затверджено 1 504 293,00 грн.; на оплату послуг (крім комунальних) 489 000,00 грн., що менше на 0,81% від затверджених лімітів на 2019 рік; на видатки на відрядження затверджено 10 000,00 грн.; на оплату комунальних послуг та енергоносіїв виділено 1 674 102,00 грн., що на 1,01% більше від затверджених лімітів на 2019 рік, що пов'язано зі збільшенням тарифу станом на 01.01.2020 на послуги тепlopостачання.

У 2020 році за рахунок спеціального фонду розвитку було придбано – машину овочерізальну 1 шт. (на загальну суму 25 650,00 грн.), м'ясорубку 1 шт. (на загальну суму 25 700,00 грн.), навчальне обладнання для слухового кабінету (на загальну суму 299 100,00 грн.)

Закінчено капітальний ремонт системи опалення та приміщень їдальні (на загальну суму 1 800 000,00 грн.).

Фінансування потреб спеціальної школи проводиться бухгалтерією закладу освіти оперативно і своєчасно, здійснюються оплати за комунальні платежі (тепло- та водопостачання, енергоносії). Завдяки злагодженості дій відповідальних працівників за економію, спеціальна школа не виходить за ліміти комунальних послуг.

Працівниками бухгалтерії закладу освіти планово проводиться інвентаризація майна, забезпечується його збереження та оприбуткування, вчасно готується звітна документація.

Як і в кожному закладі освіти, на бухгалтерію покладено низку завдань, виконання яких є безумовним та першочерговим, а саме: ведення бухгалтерського обліку фінансово-господарської діяльності спеціальної школи та складання звітності; відображення у документах достовірної та у повному обсязі інформації про господарські операції і результати діяльності, необхідної для оперативного управління бюджетними призначеннями (асигнуваннями) та фінансовими і матеріальними (нематеріальними) ресурсами; забезпечення дотримання бюджетного законодавства при взятті бюджетних зобов'язань, своєчасного подання на реєстрацію таких зобов'язань, здійснення платежів відповідно до взятих бюджетних зобов'язань, достовірного та у повному обсязі відображення операцій у бухгалтерському обліку та звітності; забезпечення контролю за наявністю і рухом майна, використанням фінансових і матеріальних (нематеріальних) ресурсів відповідно до затверджених нормативів і кошторисів та насамперед безумовне виконання законів України та інших нормативно-правових актів у галузі освіти.

Виходячи з аналізу роботи за минулий рік, можна зробити висновки, що реалізація основних завдань з фінансового стану закладу освіти та розвитку матеріально-технічної бази проводиться відповідно до законів України, наказів Міністерства фінансів України та інших нормативно-правових актів.

Стан матеріально-технічної бази

Стан забезпеченості спеціальної школи комп'ютерною технікою та обладнанням:

- кількість комп'ютерів, що задіяні в управлінській діяльності – 17;
- кількість комп'ютерів у спеціалістів – 10;

- у спеціальній школі працюють один комп'ютерний клас та кабінет корекційного навчання, які оснащені мультимедійними дошками та проекторами;
- у спеціальній школі встановлена та працює цифрова мережа мультимедійної лінгафонної системи NetClass.

Згідно річного плану закладу освіти на 2019/2020 навчальний рік було проведено наступні ремонтні роботи:

- капітальний ремонт (продовження) системи опалення спального корпусу закладу освіти (будівля побудована у 1961 році, система опалення потребує капітального ремонту);
- капітальний ремонт обідньої зали їдальні закладу освіти;
- поточний ремонт частини туалету дівчаток (II поверх навчального корпусу);
- поточний ремонт туалету для вчителів (II поверх навчального корпусу);
- поточний ремонт системи каналізації у коридорі біля їдальні;
- поточний ремонт коридору біля їдальні (стеля, стіни).

2. Пріоритетні напрямки роботи у 2020/2021 навчальному році

1. Удосконалювати зміст діяльності закладу освіти відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про позашкільну освіту», Положення про спеціальну школу та Положення про навчально-реабілітаційний центр, Національної доктрини розвитку освіти.
2. Забезпечувати оптимальне функціонування закладу освіти як цілісної соціально-педагогічної системи, створювати умови для ефективної діяльності всіх підсистем.
3. Продовжити роботу над реалізацією ключових компонентів концепції Нової української школи; Закону України «Про повну загальну середню освіту»:
 - Новий зміст освіти, оснований на формуванні компетентностей, потрібних для успішної самореалізації в суспільстві.

- Орієнтація на потреби учня (вихованця) в освітньому процесі, людино - і дитиноцентризм.
 - Наскрізний процес виховання, який формує цінності.
 - Педагогіка, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками;
 - Єдність навчання, виховання та розвитку учнів (вихованців).
 - Сучасне освітнє середовище, яке забезпечує необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів (вихованців).
 - Академічна доброчесність тощо.
4. Особливу увагу приділяти корекційній роботі, виконанню програми із розвитку слухового сприймання та формування вимови, слухового самоконтролю учнів (вихованців) на уроках і в позаурочний час, готувати їх до життя і праці в нових соціально-економічних умовах.
 5. Підвищувати педагогічну майстерність учителів, вихователів шляхом активної участі в роботі підрозділів методичної структури закладу освіти, здобуття дефектологічної освіти, участі в конкурсах професійної майстерності різного рівня.
 6. Забезпечувати психологічні умови для розвитку особистості учнів (вихованців) шляхом упровадження в освітній процес новітніх технологій, особливо інформаційно-комунікативних.
 7. Забезпечувати умови для розвитку творчих здібностей учнів (вихованців), реалізації їх природних нахилів, прагнення і здатності до духовного зростання через систему курсів за вибором, факультативних занять.
 8. Підвищити якість підготовки учнів (вихованців) спеціальної школи до участі в олімпіадах з базових дисциплін, різноманітних конкурсах, змаганнях.
 9. Продовжувати роботу закладу освіти, спрямовану на збереження і зміцнення здоров'я учнів (вихованців) та прищеплення навичок здорового способу життя.
 10. Дотримуватися санітарно-гігієнічного режиму в спеціальній школі.
 11. Активізувати роботу з профілактики дитячої злочинності та правопорушень.

12. Забезпечувати створення безпечних умов з охорони праці для працівників закладу освіти та безпеки життєдіяльності учнів (вихованців), виховання економічної, естетичної, правової та трудової культури.

13. Створювати належні психолого-педагогічні умови для участі випускників 12-го класу у зовнішньому незалежному оцінюванні.

14. Продовжувати роботу, спрямовану на розвиток та модернізацію матеріально-технічної бази спеціальної школи, створення безпечних та комфортних умов перебування в закладі освіти для всіх учасників освітнього процесу.